QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA))

IMHALLEF

Onor. Abigail Lofaro LL.D., Dip. Stud. Rel., Mag. Jur. (Eur. Law)

Illum 6 ta' April, 2017

Rikors Guramentat numru : 21/16 AL

A B
vs
Dr Leontine Calleja u il-PL Liliana Buhagiar nominati b'digriet tal-15 ta' Marzu 2016 bhala Kuraturi deputati sabiex jirrapprezentaw l-assenti C D

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ippresentat mill-attrici, li permezz tieghu ppremettiet :

1. Illi l-esponenti zzewget lill-konvenut nhar it-23 ta' Frar 2015 gewwa Dhaka fil-Bangladesh, liema zwieg gie rregistrat fir-Registru taz-Zwigijiet, fir-Registru Pubbliku, Malta (certifikat taz-zwieg anness u mmarkat bhala Dok. "A");

2. Illi minn dan iz-zwieg ma twieldu ebda tfal;

3. Illi tul iz-zwieg taghhom il-partijiet dejjem ghexu f'pajjizi differenti, u cjoe' separati minn xulxin, u dana ghaliex il-konvenut naqas milli jiehu l-passi necessarji sabiex jikseb il-permessi tar-residenza gewwa Malta minkejja l-assistenza kollha offruta mill-esponenti u l-familja taghha;

4. Illi konsegwenza ta' dan, tul sena zwieg il-partijiet qattghu inqas minn tletin gurnata flimkien;

5. Illi l-kunsens tal-esponenti inkiseb b'qerq dwar xi kwalità tal-parti l-oħra li tista' mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa;

6. Illi l-kunsens tal-partijiet ghal dan iz-zwieg kien vizjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewwga jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tieghu;

7. Illi l-kunsens tal-partijiet ghal dan iz-zwieg kien vizzjat peress li kien inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg iniffsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewwga;

8. Illi ghalhekk, l-imsemmi zwieg huwa null u bla effett ai termini tal-artikolu 19 (1) (c) u (d) u/jew (f) tal-Kapitolu 255 tal-Ligijiet ta' Malta li Jirregola z-Zwigijiet;

Talbet li l-konvenuti jghidu ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg ikkuntrattat bejn il-kontendenti huwa null u bla effett.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut li minn issa huwa ngunt sabiex jidher in subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda tal-attrici;

Rat ir-risposta guramentata tal-kuraturi deputati Dr Leontine Calleja u il-PL Liliana Buhagiar, li permezz taghha eccepew : (fol. 35)

1. Illi f'dan l-istadju l-esponenti m'humiex edotti mill-fatti u jirriservaw li jipprovdu risposta ulterjuri meta u jekk jirnexxielhom jikkomunikaw mal-intimat minnhom rrapprezentati;
2. Salv provi u eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz, meta jkunu jafu bil-fatti kollha;

Rat il-lista tax-xhieda tal-kuraturi deputati Dr Leontine Calleja u il-PL Liliana Buhagiar;

Rat id-dokumenti kollha esebiti u l-atti proċesswali kollha;

Rat l-affidavit tal-attriċi u tax-xhieda minnha prodotti;

Semgħet lill-attriċi tixhed in kontro-eżami;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet ippreżentati mill-abbli difensuri tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

KONSIDERAZZJONIJIET

Din il-Qorti għandha quddiemha talba sabiex iż-żwieġ bejn l-attriċi u l-konvenut assenti, li ġie kkontrattat fit-23 ta' Frar 2015, jiġi ddikjarat null u bla effett fil-liġi *ai termini* tal-Artikoli 19(1)(c), 19(1)(d) u 19(1)(f) tal-Att Dwar iż-Żwieġ[1].

PROVI

Il-fatti[2] tal-każ in eżami, in suċċint huma s-segwenti:

---

[1] Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta' Malta

[2] Dawna jirriżultaw mill-affidavit tal-attriċi fol. 21, ta' missierha fol. Satya B fol. 27 u ta' ommha Nandita B fol. 30, kif ukoll mix-xiehda tal-attriċi *viva voce* fl-udjenza tat-23 ta' Novembru 2016, fol. 41

1. L-attriċi ġejja minn familja t'oriġini mill-Bangladexx, iżda mwielda u mrobbija hawn Malta, bil-familja tagħha tirrisjedi ġewwa Marsaxlokk. Hija studjat ġewwa l-Ingilterra u kwalifikata bħala kirurgu tal-moħħ (neuro-surgeon). Għadha titħarreġ fi sptar Ingliż u tgħix prinċiparjament fl-Ingilterra, iżda bi żjarat spissi hawn Malta. Tittama li taħdem hawn Malta meta ttemm it-taħriġ tagħha ġewwa l-Ingilterra.

2. Tramite ħbieb tal-familja, hija bdiet ħbiberija onlajn mal-konvenut assenti, liema ħbiberija żviluppat f'relazzjoni; Il-konvenut bħall-attriċi huwa t'oriġini mill-Bangladexx, iżda huwa wkoll residenti fil-Bangladexx. L-attriċi nfurmatu mill-ewwel bil-pjanijiet tagħha li tgħix bejn hawn Malta u l-Ingilterra, u għalhekk mill-ewwel infurmatu illi jekk irid relazzjoni serja magħha, irid ikun dispost jitlaq minn pajjiżu; *"I had made myself clear from the outset that if he wanted to start a relationship with me then he had to understand and respect that plan";*

3. Il-konvenut assenti m'oġġezzjonax għal dan – fl-ewwel lok għaliex sostna li huwa għex għal sena f'Londra u għalhekk kien familjari mal-Ingilterra u fit-tieni lok għaliex l-impjieg tiegħu ta' *software developer* seta' jagħmlu minn kwalunkwe post fid-dinja, kemm-il darba jkollu kompjuter; Inoltre *"when we spoke about family life, he had described how he would even be able to work from home while taking care of our future children, which was especially reassuring as this meant he understood that I would have to work long hours at the hospital."*

4. Il-partijiet iltaqgħu fiżikament f'Ġunju 2014, f'Dhaka fil-Bangladexx, fejn kienu fil-maġġor parti tal-ħin mdawrin

minn familjari; Huma żammew kuntatt onlajn permezz ta' servizzi bħal Skype u Viber.

5. F'Diċembru 2014, huma ħadu l-*engagemet* ukoll fil-Bangladexx u ftehmu illi jiżżewġu fi Frar 2015, bil-ħsieb illi ż-żwieġ tagħhom jiġi reġistrat hawn Malta; il-konvenut assenti jiġi jgħix Malta sakemm jikseb il-permess ta' residenza neċessarju, biex imbagħad imur jgħix mal-attriċi ġewwa l-Ingilterra.

6. Il-familja tal-attriċi jum qabel il-fidanzament provdewlu ittra ta' sponsorship sabiex biha jkun jista' jikseb il-viża sabiex jiġi hawn Malta; Il-konvenut beda jkaxkar saqajh biex japplika għall-imsemmija viża u beda jgħid li ma kellux ċans jagħmilha stante impenji tax-xogħol u l-preparamenti tat-tieġ; Huwa beda dejjem itawwal tant li kien wasal il-jum taż-żwieġ u kien għadu m'applikax u għalhekk maż-żwieġ huwa ma setax jiġi la hawn Malta u lanqas l-Ingilterra; L-attriċi min-naħa tagħha ma setgħetx iddum il-Bangladexx minħabba impenji tax-xogħol u għalhekk erbat'ijiem biss wara ż-żwieġ kellha titlaq minn ħdejh u tirritorna ġewwa l-Ingilterra;

7. Il-familja tal-attriċi baqgħet tagħtih is-sapport kollu biex jikseb il-viża sabiex jiġi Malta, saħansitra xtrawlu biljett tal-ajru biex imur New Delhi fejn hemm l-eqreb ambaxxata Maltija, sabiex ikun jista' jikseb il-viża hemmhekk f'qasir żmien. Malli kiseb il-viża meħtieġa, minflok ħaffef lejn Malta, il-konvenut baqa' New Delhi fuq pellegrinaġġ; *"To me, this meant that there was no sense of eagerness to try and be with me."*

8. Eventwalment wasal Malta f'Lulju 2015, u dam hawnhekk ċirka tliet xhur sakemm ingħata permess permanenti ta' residenza. L-attriċi ġiet hawn Malta ġimgħa kull xahar li

dam hawnhekk. Il-konvenut, mal-wasla tiegħu hawn Malta, beda juri li ma xtaqx jibqa' u jġib ħafna skużi sabiex imur lura pajjiżu; *"When he finally arrived in Malta, he was desperate to go back to Dhaka from the moment he arrived. He never gave a clear answer to his urgency."* Fil-fatt, malli ngħata l-permess permanenti ta' residenza li permezz tiegħu huwa seta' jivvjaġġa liberalment bejn Malta, l-Ingilterra u l-Bangladexx, huwa mar lura pajjiżu mingħajr ma ta lill-attriċi d-data tar-ritorn tiegħu; Dan kien fid-29 t'Ottubru 2015;

9. L-attriċi ħassitha ferm dispjaċuta li dak li kienu ftehmu dwaru qabel iż-żwieġ, u cioe li jmur jirrisjedi magħha l-Ingilterra, ma seħħx; Ħasset li hi biss kienet ħerqana li jkunu flimkien bħala koppja miżżewġa, speċjalment meta saret taf illi ma kienx irriżenja mix-xogħol tiegħu ġewwa l-Bangladexx; Fi kliemha: *"whatever he could have done to speed thigs up so that we could move together, he would avoid doing. It was at this time that we spoke about the state of our marriage. I asked him whether he understood the meaning of marriage and what it entails. I asked whether he knows how much time had passed since we got married and yet we still do not live together. I asked him if he wanted to attend my graduation ceremony in April, to which he could not even give me an answer. We were still in October and yet he could not commit himself to one day in April. This was a definite indication that he did not want to be with me. The supportive element of marriage was clearly missing...I was constantly organising leave from my new job to be able to be with him, but he never showed the same urgency and longing."*

10. Meta mar lura lejn il-Bangladexx, il-partijiet reġgħu tkellmu fit-tul madwar ħames ġimgħat wara, ċirka l-5 ta' Diċembru 2015, fejn kellhom argument kbir. Dakinhar l-

attriċi indunat li l-intimat assenti ma riedx jgħix il-ħajja miżżewġa. Hija blokkatu minn fuq Skype, Facebook u Viber biex taqta' kull kuntatt minn miegħu. F'Jannar 2016 hija bdiet il-proċeduri odjerni.

Il-Qorti sfortunatament lill-konvenut ma semgħetux, għaliex minkejja li l-kuratur ikkomunikat miegħu, mill-atti ma jirriżultax li huwa għamel kuntatt lura magħha. Illi għalhekk, il-Qorti qed tanalizza l-verżjoni tal-fatti mill-ottika tal-attriċi.

PRINĊIPJI LEGALI

F'dan l-istadju, l-Qorti ser tgħaddi sabiex tiddiskuti l-kawżali li fuqhom hija msejsa l-kawża odjerna u cioe l-Artikoli 19(1)(c), 19(1)(d) u 19(1)(f) tal-Att dwar iż-Żwieġ, illi jistipulaw:

19. (1) B'żieda mal-każijiet fejn żwieġ ikun null skont xi disposizzjoni oħra ta' dan l-Att, żwieġ ikun null:

(ċ) jekk il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet ikun inkiseb b'qerq dwar xi kwalità tal-parti l-oħra li tista' mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa;

(d) jekk il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet ikun vizjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha, jew b'anomalija psikoloġika serja li tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

(f) jekk il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet ikun inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ;

Illi din il-Qorti sejra tgħaddi sabiex teżamina n-nullita' taż-żwieġ *o meno* taħt dawn it-tliet artikoli separatament, u fl-ewwel lok, taħt l-Artikolu **19(1)(c)**.

Dwar l-Artikolu 19(1)(c) u cioe' li l-kunsens tar-rikorrenti nkiseb b'qerq dwar xi kwalita' tal-parti l-oħra li tista' mix-xorti tagħha tkixkel serjament il-ħajja miżżewġa, issir referenza għall-kawża fl-ismijiet Pierina Micallef vs. Bentanfous Amor[3] fejn ġie dikjarat li *"Kwantu għal "qerq" …. dan ċertament hu motiv ta' nullita` tal-ftehim jew tal-kuntratt kif hekk del resto jiddisponi l-Artikolu 981(1) tal-Kodiċi Ċivili. L-egħmil doluż pero` ma jista' qatt ikun preżunt u għandu jiġi pruvat (Artikolu 981(2)). Il-qerq irid ikun tali li jkun jista` jbiegħed ir-raġuni u jegħleb il-volonta`".*

Illi l-leġislatur Malti llimita l-qerq fuq *"xi kwalita tal-parti l-oħra li tista' mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa".*[4]

Illi l-Qrati tagħna dejjem sostnew li ż-żwieġ ikun null skond dan is-sub-artikolu jekk waħda mill-partijiet tagħti l-kunsens tagħha għax tkun ġiet imqarrqa jew mill-parti l-oħra jew minn xi ħaddieħor dwar xi kwalita tal-parti l-oħra.[5]

Fis-sentenza fl-ismijiet Stephen Sciberras vs. Avukat Francesco Depasquale et nomine[6] il-Qorti ċċitat dak stipulat fis-sentenza deċiża mill-Qorti tal-Appell fl-ismijiet Louis Agius vs. Georgia Agius xebba Gauci[7], fejn ikkwotat b'approvazzjoni dak li jgħid l-

---

[3] Deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fid-9 ta' Diċembru 2002 (Ċitazzjoni Numru 1176/2000/1PS)

[4] Carmelo sive Charles Mifsud vs. Anna Mifsud nee' Ignacakova, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 13 ta' Novembru 2002 (Ċitaz. 2469/1997RCP)

[5] Fattah xebba Perry vs Dr. A. Mifsud et, deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit- 22 ta' Novembru 1982, kif iċċitata b'approvazzjoni f'Carmelo sive Charles Mifsud vs. Anna Mifsud nee' Ignacakova, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 13 ta' Novembru 2002 (Ċitaz. 2469/1997RCP)

[6] Deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fid-9 ta' Diċembru 2002 (Ċitazzjoni Numru 1781/1998/1PS)

[7] Deċiża mill-Qorti tal-Appell Civili fid-19 ta' Ottubru 1988

awtur L. Wrenn fil-ktieb tiegħu “Annulment” fejn ġie sostnut li sabiex ikun hemm nullita` ta’ żwieġ fuq il-bażi li l-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet ikun inkiseb b'qerq dwar xi kwalita` tal-parti l-oħra li tista’ mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa, huwa meħtieġ li tali kwalita`:

1. tkun waħda inerenti għall-persuna u mhux xi att fil-passat;
2. tkun preżenti fil-mument taċ-ċelebrazzjoni taż-żwieġ;
3. tkun gravi jew oġġettivament jew soġġettivament;
4. ma tkunx magħrufa lill-parti l-oħra;
5. tiġi mistura frawdolentement sabiex jiġi ottjenut il-kunsens maritali;
6. trid tipprovoka kriżi meta tiġi skoperta, għax inkella jitqies li l-iżball ma kienx sostanzjali.

Fl-istess kawża ġie ritenut illi *“Il-fatt li daħqet bih għax qabel iż-żwieġ tatu x'jifhem li kienet lesta tbiddel iċ-ċittadinanza u reġa' bdielha sussegwentement għaż-żwieġ ma jistax remotament jiġi allaċċjat ma' dak li tgħid il-liġi b'referenza għal "kwalita` tal-parti l-oħra".*

Din il-kawżali ġiet ukoll ikkonsidrata fil-każ <u>John Borg vs. Da sive Polly Borg</u>[8] fejn ġie osservat li:- *Il-leġislatur Malti, iżda, għażel li jillimita l-qerq, bħala kawża ta’ nullita’ ta’ żwieġ, għall-qerq dwar dawk il-kwalitajiet, oġġettivament gravi, li jinċidu fuq l-essenza, il-proprjetajiet u l-għanijiet taż-żwieġ”.* Il-Qorti kkwotat lill-awtur **Viladrich** fejn dana sostna illi *“The object of deceit must be a quality of the other contracting party which, in itself, will have to cause serious disturbance in the partnership of conjugal life; with this formula, the legislator intends that the quality must be objectively grave and establishes the partnership of conjugal life as an objective point of reference for the gravity of the quality so that the qualities are related to the*

[8] Deċiża mill-Prim’Awla tal-Qorti Ċivili fit-22 ta’ Mejju 1995 (Ċitazzjoni Numru 591/94VDG)

essence, properties and ends of marriage. Therefore, those subjective qualities which cannot be objectively reconciled with conjugal partnership are irrelevant and, in this sense, they are merely arbitrary or trivial".

Illi l-Qorti tirreferi wkoll għall-**artikolu 19(1)(d)** tal-Att dwar iż-Żwieġ illi fuqu wkoll l-attriċi ssejjes l-azzjoni tagħha.

Illi b'difett serju ta' diskrezzjoni dwar il-ħajja miżżewġa u/jew l-elementi essenzjali tagħha, il-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' mmaturita' li parti jew oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta, ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. Kunsens validu iżda jeħtieġ konoxxenza sħiħa ta' dak kollu li jkunu deħlin għalih il-partijiet u impenn għall-obbligi u d-drittijiet konjugali kemm fil-preżent kif ukoll fil-futur. Dan ifisser illi l-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' li tagħmilhom kapaċi jirriflettu fuq l-obbligi, d-dmirijiet u r-responsabbiltajiet li ġġib magħha l-ħajja miżżewġa u jkunu għalhekk kapaċi jerfgħu u jwettqu l-istess matul il-ħajja matrimonjali tagħhom. Inoltre l-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' affettiva, liema maturita` affettiva tkun fil-konfront ta' xulxin. Jekk xi waħda minn dawn l-elementi hija b'xi mod nieqsa, allura hemm difett tad-diskrezzjoni tal-ġudizzju kif rikjest mill-liġi.

Illi mill-ġurisprudenza kostanti ta' dawn il-Qrati jidher ċar illi l-kunsens mogħti fil-kuntratt matrimonjali mhuwiex dak il-kunsens sempliċi rikjest fil-kuntratt in ġenerali għaliex il-kuntratt taż-żwieġ huwa wieħed *sui generis* u ta' ordni pubbliku. Illi għalhekk il-partijiet f'kuntratt ta' żwieġ mhux biss irid ikollhom il-kapaċita'

li jagħtu dak il-kunsens, iżda li l-istess irid jiġi mogħti bl-aktar mod liberu u xjenti għal dak kollu li tirrikjedi r-rabta taż-żwieġ.[9]

Kif jispjega l-awtur **Bersini** *"e' necessaria la discrezione non tanto per l'atto in se, al momento di emettere il consenso, quanto per gli impegni per il futuro. Ovviamente si richiede una ponderazzione degli impegni sostanziali del matrimonio e non di tutto il suo valore etico religioso, sociale, giuridico ed economico, altrimenti ben pochi sarebbero in grado di emettere un valido consenso. Ogni volta che i contraenti abbiano raggiunto l'eta prescritta dal legislatore per poter contrarre matrimonio, si presume che essi siano in possesso della debita discrezione di giudizio; tale presunzione, tuttavia, ammette prove in contrario. Pertanto, qualora si possa dimostrare, per qualsiasi motivo, la capacita' intellettiva e volitiva sopra descritta sia gravemente alterata o ad dirittura mancante, si dovra' ritenere che il vincolo matrimoniale sia nullo per difetto di discrezione di giudizio."*[10]

L-awtur **Pompedda** jispjega kif ġej *"se il soggetto non e' in grado di superare (i) condizionamenti interiori, allora si dira' che la scelta di lui non e stata libera; In ogni caso, i nubenti debbono aver coscienza di assumere vere obbligazioni (e reciprocamente di concedere veri diritti) di creare cioe' col matrimonio un patto che vincola a un comportamento idoneo e adeguato alla specifica societa' coniugale, sia nei rigwardi dell' altra parte sia nei rigwardi della parole"*[11]

---

[9] Marita Schembri vs. Emmanuel Schembri, deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fid-9 ta' April, 2003, (Ċitazzjoni Numru. 1081/2001/1RCP)

[10] Bersini Francesco, Il Diritto Canonico Matrimoniale, (Torino, 1994), p. 97 – kif rappurtat fid-deċiżjoni Renato Galea vs. Sharon Galea nee' Gibson mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-6 ta' Marzu, 2003 (Ċitazzjoni Numru. 484/1995/2RCP)

[11] Pompedda Mario Francesco, Incapacita' di Natura Psichica in Matrimonio Canonico: Fra Tradizione e Rinnovamento, (Bologna, 1991), pp. 231, 233– kif rappurtat fid-deċiżjoni Renato Galea vs. Sharon Galea nee' Gibson mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-6 ta' Marzu, 2003 (Ċitazzjoni Numru. 484/1995/2RCP)

Illi kif jispjega Bersini, id-diskrezzjoni ta' ġudizzju tikkonsisti f'żewġ elementi distinti iżda konkorrenti u interdipendenti: *"la piena avvertenza e il deliberato consenso …. La piena avvertenza si riferisce alla sfera intellettiva, il deliberato consenso a quella volitiva. In altri termini, la discrezione di giudizio comprende la maturita' di giudizio e la maturita' affettiva…. La maturita' di giudizio comporta una conoscenza critica proporzionata all'atto da compiere, agli oblighi essenziali da assumersi e ai doveri cognugali che ne derivano proiettati nel futuro. La maturita' affettiva comporta generalmente quella adequata evoluzione degli istinti, degli affetti, dei sentimenti, della emotivita' che se sono turbati o inadeguati intaccano direttamente la volonta' e possono privare della libera scelta interiore. Abbiamo cosi' una mancanza di consenso libero (immaturita' affettiva) e ponderato (immaturita' di giudizio)"* [12]

Illi l-awtur **Viladrich** jispjega li:- *"Thus, there is grave lack of discretion of judgement when it is proven that a contracting party lacks intellectual and volitional maturity necessary to discern, in view of binding oneself in an irrevocable manner, the essential rights and duties of marriage,which are the object of mutual surrender and acceptance. The discretion of judgment refers to that degree of maturity of comprehension and of will of the contracting parties which enables them to give and receive each other, through a juridical bond, in a unique community of life and love. This community is indissolubly faithful, ordered to the good of the spouses as well as to the procreation and education of the offspring"*[13]

---

[12] Bersini Francesco*,* Il Diritto Canonico Matrimoniale, (Torino, 1994), p. 97 – kif rappurtat fid-deċiżjoni Angela Spiteri Selvaggi vs. Joseph Spiteri mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-4 ta' Novembru 1994

[13] Viladrich, Pedro Juan, Matrimonial Consent in Code of Canon Law Annotated (Montreal, 1993), p. 686 – kif rappurtat fid-deċiżjoni Lydia Musu` vs. Dr. Ian Spiteri Bailey et. noe. mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, fl-1 t' Ottubru, 2002, (Ċitazzjoni Numru. 390/1999/1RGM)

Illi l-Qorti tirreferi wkoll għall-**artikolu 19(1)(f)** tal-Att dwar iż-Żwieġ illi fuqu wkoll l-attriċi ssejjes l-azzjoni tagħha. Din il-Qorti tirrileva li sabiex tiġi milqugħa talba għal dikjarazzjoni ta' nullita' taż-żwieġ f'dan il-kuntest, irid jiġi neċessarjament provat li xi wieħed mill-partijiet, jew it-tnejn, għamel simulazzjoni totali jew parzjali tal-kunsens tiegħu jew tagħha.

Illi kif ġie spjegat minn din il-Qorti fil-każ Alfred Tonna vs. Maria Tonna[14], *"ikun hemm simulazzjoni meta, fil-mument tal-għoti tal-kunsens matrimonjali parti jew oħra (jew it-tnejn) esternament turi li qed tagħti l-kunsens matrimonjali iżda nternament u b'att pożittiv tal-volonta' tagħha tkun qed tiċħad il-kunsens għal dak iż-żwieġ (simulazzjoni totali) jew, dejjem b'dak l-att pożittiv tal-volonta', tkun qed teskludi xi element jew proprjeta' essenzjali għaż-żwieġ (simulazzjoni parzjali)".*

Illi meta wieħed jitkellem dwar l-esklużjoni taż-żwieġ jew wieħed mill-elementi essenzjali tiegħu, wieħed irid jifli jekk il-kontendenti jew wieħed minnhom, allavolja hu kapaċi jagħti kunsens validu għaż-żwieġ, pero' bl-atti tiegħu qabel u fil-ħajja miżżewġa, jew bl-ommissjoni tiegħu, eskluda *a priori* ċertu obbligi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, cioe', issimula l-kunsens tiegħu totalment fejn eskluda *a priori* ż-żwieġ, jew inkella fejn waqt il-kunsens hu jew hi eskludew xi waħda jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, u cjoe' saret simulazzjoni parzjali.[15]

Illi taħt l-artikolu 19(1)(f) trid issir distinzjoni ċara bejn żwieġ li jfalli minħabba ċirkostanzi li jirriżultaw waqt iż-żwieġ, u żwieġ li jfalli għax xi wieħed mill-partijiet minn qabel ma ta l-kunsens tiegħu, kien ġja' mentalment dispost li ma jottemprax ruħu ma'

---

[14] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (VDG), 31 ta' Jannar 1996

[15] Sharon Lanzon vs. Francis Attard - Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 15 ta' Marzu 2000

xi waħda jew aktar mill-obbligi matrimonjali. Fl-ewwel ipotesi hemm ir-raġunijiet li jagħtu lok għal separazzjoni u fit-tieni ipotesi hemm l-estremi tal-annullament.[16]

Illi għar-rigward tas-**simulazzjoni totali**, il-Qorti fil-każ Bonnici vs. Bonnici[17] qalet illi biex ikun hemm simulazzjoni totali irid jiġi ppruvat li l-*finis operis* taż-żwieġ ġie effettivament eskluż mill-vera rieda ta' parti jew oħra, għalkemm formalment tkun seħħet iċ-ċelebrazzjoni taż-żwieġ. Il-Qorti f'deċiżjoni oħra tagħha qalet illi jekk tmur għaċ-ċerimonja tat-tieġ u internament tissostitwixxi l-idejat tiegħek fuq x'inhu żwieġ jew inkella xort' oħra teskludi l-veru kunċett taż-żwieġ, hi forma ta' simulazzjoni totali.[18]

Illi mbagħad fil-każ Anna Galea vs. John Walsh[19], il-Qorti spjegat is-simulazzjoni bħala *"meta l-atti, ġesti jew kliem esterni ma jikkorrispondux għall-kunsens intern li jkun ingħata"*.

Fil-każ Muscat vs. Borg Grech[20] il-Qorti spjegat is-simulazzjoni totali f'dawn il-kliem:- *"għalhekk min esternament ikun wera li qed jagħti l-kunsens matrimonjali iżda ikun internament u b'att pożittiv tal-volonta' tiegħu qed jiċħad il-kunsens għal dak iż-żwieġ ikun qed jissimula l-kunsens tiegħu".*

Illi meta niġu għas-**simulazzjoni parzjali** dina tfisser l-esklużjoni pożittiva ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi

[16] Ali Chahid vs. Mary Spiteri - Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 5 ta' Ġunju 2002 (Ċitaz: 1733/01RCP)
[17] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 30 ta' Lulju, 1982 – kif rapportata f'Mifsud Carmelo sive Charles vs. Mifsud Anna nee Ignacakova, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 13 ta' Novembru 2002 (Ċitaz. 2469/1997RCP)
[18] Cali vs. Dr. Albert S. Grech – Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 22 ta' Ġunju 1988– kif rapportata f'Mifsud Carmelo sive Charles vs. Mifsud Anna nee Ignacakova, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 13 ta' Novembru 2002 (Ċitaz. 2469/1997RCP)
[19] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 30 ta' Marzu, 1995, kif rapportata f' Emanuel Walter Vella vs. Mona Lisa Vella, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 1 t'Ottubru 2002 (Ċitaz. 801/1996RCP)
[20] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 14 ta' Awissu 1995, kif rapportata f' Emanuel Walter Vella vs. Mona Lisa Vella, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 1 t'Ottubru 2002 (Ċitaz. 801/1996RCP)

essenzjali tal-ħajja miżżewġa. L-Att dwar iż-Żwieġ ma jagħtix definizzjoni ta' x'inhuma l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ, iżda mill-ġurisprudenza kostanti tagħna l-elementi li dejjem ġew ritenuti bħala l-obbligazzjonijiet tal-ħajja miżżewġa huma l-unjoni permanenti, esklussiva u irrevokabbli, diretta għall-komunjoni ta' ħajja u prokrejazzjoni u t-trobbija tal-ulied.

Il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fil-każ Abdel Wahed vs. Dr. Yana Micallef Stafrace et. noe.[21] elenkat l-elementi essenzjali taż-żwieġ bħala l-kommunjoni tal-ħajja konjugali, l-indissolubilta' tar-rabta taż-żwieġ, id-dritt għall-fedelta' u d-dritt għall-prokrejazzjoni ta' l-ulied. L-istess elementi ġew ikkonfermati wkoll fil-kawżi Grech vs. Grech[22] u Aquilina vs. Aquilina[23].

Din il-Qorti tagħmel referenza għall-kawża fl-ismijiet Atkins Charles vs. Atkins Matilde[24] fejn ġie ritenut li "*rigward x'inhuma l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ, dawn huma dawk l-elementi li dejjem ġew ritenuti bħala l-obbligazzjonijiet tal-ħajja miżżewġa u cjoe` dik ta' unjoni permanenti, esklussiva w irrevokabbli, diretta għal komunjoni ta' ħajja u l-prokreazzjoni u t-trobbija ta' l-ulied. Tant illi għalhekk jekk xi waħda mill-partijiet ma jkollhiex il-kapaċita' kollha biex tassumi dawn id-dmirijiet, iż-żwieġ li jiġi hekk kreat ma jistax ikun wieħed validu*....*Teżisti simulazzjoni parzjali meta persuna teskludi biss waħda jew aktar mill-elementi essenzjali rikjesti biex jiġi stabbilit iż-żwieġ bħal per eżempju, l-esklużjoni tal-prokreazzjoni u trobbija ta' l-ulied, jew l-esklużjoni ta' l-obbligu tal-fedelta` lejn il-parti l-oħra*".

[21] Irrappurtat bħala C vs. D, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (FD), 14 ta' Lulju 1994

[22] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 9 t' Ottubru 1990 - kif rapportata f'Mifsud Carmelo sive Charles vs. Mifsud Anna nee Ignacakova, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 13 ta' Novembru 2002 (Ċitaz. 2469/1997RCP)

[23] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 30 ta' Jannar 1991 - kif rapportata f'Mifsud Carmelo sive Charles vs. Mifsud Anna nee Ignacakova, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 13 ta' Novembru 2002 (Ċitaz. 2469/1997RCP)

[24] Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja), 2 t'Ottubru 2003 (Ċitazz: 1264/1997RCP)

APPLIKAZZJONI TAL-PRINĊIPJI LEGALI GĦALL-KAŻ ODJERN

Illi stabbiliti dawn l-aspetti legali tal-kunċetti tal-qerq, tad-difett serju fid-diskrezzjoni tal-ġudizzju u tas-simulazzjoni tal-kunsens, din il-Qorti ser tgħaddi, sabiex tagħmel is-segwenti konsiderazzjonijiet fid-dawl tal-provi miġbura.

Illi dwar l-ewwel kawżali tal-qerq, filwaqt illi l-Qorti ma teskludix li kien hemm qerq min-naħa tal-konvenut, illi wiegħed lill-attriċi li kien dispost li jitlaq minn pajjiżu meta effettivament ma kienx, l-istess qerq m'huwiex tali li jinkwadra ruħu taħt l-Artikolu 19(1)(c) illi jirrikjedi qerq dwar xi kwalita` tal-persuna. Id-disponibilita` o meno tal-konvenut li jitlaq minn pajjiżu ma titqiesx, fil-fehma ta' din il-Qorti, bħala kwalita` inerenti għall-persuna. Illi għalhekk il-qerq fir-relazzjoni in eżami mhuwiex tali li jattira n-nullita taż-żwieġ kif kontemplat mil-liġi tagħna. Bi kwalita` tal-persuna, il-Qorti tifhem illi l-qerq ikun relatat mal-persuna innifisha bħal ma hija persuna marida, infertili jew afflitta mill-ġenn, jew ivvizzjata bid-droga bl-alkoħol jew bil-logħob tal-ażżard, li taħbi tali vizzju jew mard mill-konjuġi l-ieħor qabel iż-żwieġ, jew persuna t'orjentazzjoni sesswali mhux kif mistenni fir-relazzjoni partikolari. Illi għalhekk il-qerq kif imfisser mil-liġi u l-ġurisprudenza tagħna ċċitata, ma jissussistix fir-relazzjoni in eżami.

Illi dwar il-kawżali tan-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju u s-simulazzjoni tal-kunsens, hemm differenza fina bejn waħda u l-oħra li mhux dejjem tkun faċli li tiddeċifraha. Filwaqt illi tal-ewwel tfisser li wieħed mill-konjuġi, jew ossija t-tnejn, ma fehemx x'inhuwa mistenni minnu fir-rigward t'obbligi matrimonjali, fit-tieni, l-konjuġi, jew wieħed minnhom, minkejja li konxji tal-obbligi rispettivi tagħhom fiż-żwieġ, jagħżlu li jeliminaw xi wieħed mill-obbligi. Għalkemm il-liġi ma tiddefinixxiex

x'inhuma l-"elementi essenzjali" tal-ħajja miżżewga eppure hu komunament paċifiku illi l-iprem element fiż-żwieġ huwa d-dritt tal-miżżewġin għall-komunjoni tal-ħajja bejniethom ('*communio vitae*').

Dan l-element bażiku kien, tista' tgħid, għal kollox assenti fiż-żwieġ tal-kontendenti. Wara ż-żwieġ, it-tnejn baqgħu jgħixu appartati u għal rashom f'pajjiżi mbiegħda minn xulxin, għajr għal ftit ġranet sporadiċi. Iż-żwieġ tagħhom kien nieqes mill-imħabba u l-motivazzjoni ġenwina li joħolqu sħubija vera ta' ħajja komuni flimkien, bid-drittijiet u d-dmirijiet li tali għażla neċessarjament iggib maghha.

In-nuqqas huwa tal-konvenut, għaliex l-attriċi mill-bidu nett infurmatu li hija kienet domiċiljata bejn Malta u l-Ingilterra u riedet tibqa' hekk. Illi għalhekk kellu jkun huwa li jitlaq minn pajjiżu u jingħaqad magħha, ħaġa li inizjalment ma kellux problema li jikkommetti ruħu li ser jagħmel iżda meta ġie għall-fatti, telaq minn pajjiżu b'ħafna tnikkir biex reġa' mar lura mal-ewwel okkażjoni.

Minn dan kollu li jirriżulta mill-atti proċesswali, il-Qorti hija tal-fehma li l-konvenut assenti ma kellux dik il-maturita' li tagħmlu kapaċi jirrifletti fuq l-obbligi, d-dmirijiet u r-responsabbiltajiet li ġġib magħha l-ħajja miżżewġa u għalhekk ma kienx kapaċi jerfa' u jwettaq l-istess matul il-ħajja matrimonjali tagħhom. Illi għalhekk huwa ma rnexxielux jiddistakka ruħu mill-għeruq tiegħu fil-Bangladexx biex jingħaqad ma' martu sabiex jistgħu jgħixu l-ħajja miżżewġa flimkien.

Dan premess u kkunsidrat, din il-Qorti hija tal-fehma li t-talba attriċi hija ġustifikata fil-fatt u fid-dritt fit-termini tal-paragrafu [d] ta' l-artikolu preċitat, u timmerita li tiġi milqugħa.

DEĊIDE

Illi għalhekk, għal dawn il-motivi, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawża billi tilqa' t-talba attriċi, b'dan illi:-

1. Tiddikjara illi ż-żwieġ ikkuntrattat bejn l-attriċi u l-konvenut assenti fil-fit-23 ta' Frar 2015 huwa null u bla ebda effett fil-liġi *ai termini* tal-Artikolu 19(1)(d) tal-Att dwar iż-Żwieġ, Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta' Malta u għalhekk tordna li din id-deċiżjoni tiġi rreġistrata mid-Direttur tar-Reġistru Pubbliku fl-att taż-żwieġ relattiv għaż-żwieġ bejn il-kontendenti.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut, b'dan illi l-attriċi għandha provviżorjament tħallas id-drittijiet tal-Kuraturi Deputati.